

คู่มือการปฏิบัติงานศึกษานิเทศก์

นายกีรติวิทย์ สุวรรณธรรมา

ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต ๑

คู่มือการปฏิบัติงานของ นายกิริติวิทย์ สุวรรณธรรมา ศึกษาานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
 กลุ่มงานพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกระบวนการเรียนรู้
 กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๑

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อใช้เป็นคู่มือในการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ในการปฏิบัติราชการในฐานะของบุคลากรกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา
๒. เพื่อประชาสัมพันธ์และสร้างความเข้าใจแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา ในบทบาท หน้าที่ และภารกิจของศึกษานิเทศก์

บทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบ

๑. งานตามหน้าที่ความรับผิดชอบตามมาตรฐานตำแหน่งศึกษานิเทศก์

มาตรฐานความรู้	สาระความรู้	สมรรถนะ
๑. การนิเทศการศึกษา	๑. หลักการและรูปแบบการนิเทศ ๒. วิธีการและกระบวนการนิเทศ ๓. กลยุทธ์การนิเทศการศึกษา ๓.๑ การวิเคราะห์พฤติกรรม การนิเทศการศึกษา ๓.๒ การสร้างทักษะในการนิเทศ ๓.๓ การใช้กลยุทธ์ในการนิเทศ ๓.๔ การนำนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ ในการนิเทศ ๓.๕ การควบคุมและการประเมิน เพื่อการพัฒนาคุณภาพ การศึกษา ๔. การนิเทศภายใน	๑. สามารถวิเคราะห์ วิจัย ส่งเสริมให้ ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาระบบการ นิเทศภายในสถานศึกษา ๒. สามารถติดตาม ประเมินผล และ รายงานผลการจัดกระบวนการ เรียนรู้ การสอน และการบริหาร จัดการการศึกษา ๓. สามารถประสาน สนับสนุน และ เผยแพร่ผลงานด้านการศึกษา การศึกษาแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๔. สามารถใช้เทคนิคการนิเทศได้อย่าง หลากหลายด้วยความเป็น กัลยาณมิตร

มาตรฐานความรู้	สาระความรู้	สมรรถนะ
<p>๒. นโยบายและการวางแผนการศึกษา</p>	<p>๑. ระบบและทฤษฎีการวางแผน</p> <p>๒. บริบททางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองไทยที่มีอิทธิพลต่อการศึกษ</p> <p>๓. แผนการศึกษาระดับชาติและระดับต่างๆ</p> <p>๔. การวิเคราะห์และกำหนดนโยบายการศึกษา</p> <p>๕. การวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา</p> <p>๖. การพัฒนาและประเมินนโยบายการศึกษา</p>	<p>๑. สามารถให้คำแนะนำ ปรึกษาเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูล และรายงานผล เพื่อจัดทำนโยบาย แผน และการติดตามประเมินผลด้านการศึกษ</p> <p>๒. สามารถให้คำแนะนำ ปรึกษาเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายและการวางแผนดำเนินงาน และการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา</p> <p>๓. สามารถให้คำแนะนำ ปรึกษาเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่มุ่งให้เกิดผลดี คุ่มค่าต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน</p>
<p>๓. การพัฒนาหลักสูตรและการสอน</p>	<p>๑. ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร</p> <p>๒. การสร้างหลักสูตรสถานศึกษา</p> <p>๓. หลักการพัฒนาหลักสูตร</p> <p>๔. การจัดการเรียนรู้</p> <p>๕. จิตวิทยาการศึกษา</p> <p>๖. การวัดและการประเมินผล</p> <p>๗. การจัดการศึกษาพิเศษ</p>	<p>๑. สามารถให้คำแนะนำ ปรึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรและการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา</p> <p>๒. สามารถสาธิต แนะนำครูให้จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ได้เต็มศักยภาพของผู้เรียน</p> <p>๓. สามารถประเมินหลักสูตรและก็นำหลักสูตรไปใช้</p>

มาตรฐานความรู้	สาระความรู้	สมรรถนะ
๔. การประกันคุณภาพการศึกษา	๑. การบริหารคุณภาพ ๒. การประกันคุณภาพการศึกษา ๓. มาตรฐานคุณภาพการศึกษา ๔. กระบวนการประเมินคุณภาพภายในและภายนอกสถานศึกษา	๑. สามารถศึกษา วิเคราะห์ วิจัยการจัดทำมาตรฐาน และการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ๒. สามารถนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ๓. สามารถให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ และการวางระบบการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา เพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและพร้อมรับการประเมินภายนอก
๕. การบริหารจัดการการศึกษา	๑. หลักและระบบขบข่ายการจัดการศึกษา ๒. หลักการบริหารจัดการการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ๓. การปฏิรูปการศึกษา ๕. กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา	๑. สามารถให้คำปรึกษา แนะนำการจัดการศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเจตนารมณ์ของการศึกษา ๒. สามารถนิเทศการบริหารจัดการสถานศึกษาไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ ๓. สามารถบริหารจัดการการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน
๖. การวิจัยทางการศึกษา	๑. ระเบียบวิธีวิจัย ๒. กระบวนการวิจัย ๓. การนำผลการวิจัยไปใช้	๑. สามารถให้คำแนะนำ ปรึกษาเกี่ยวกับการนำกระบวนการวิจัยไปใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนาการเรียนการสอน ๒. สามารถให้คำแนะนำ ปรึกษาเกี่ยวกับการนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ๓. สามารถดำเนินการวิจัยเพื่อสร้าง องค์ความรู้ใหม่ ๆ ด้านการเรียนรู้และการจัดการศึกษา

มาตรฐานความรู้	สาระความรู้	สมรรถนะ
๗. กลวิธีการถ่ายทอดความรู้ แนวคิด ทฤษฎี และผลงานทางวิชาการ	๑. กลวิธีการนำเสนอความรู้ แนวคิด ทฤษฎีที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ ๒. การเขียนรายงาน บทความ ผลงาน ผลการศึกษา ค้นคว้า และอื่น ๆ ๓. การวิเคราะห์ วิจัย ผลงานทางวิชาการอย่างสร้างสรรค์	๑. สามารถเขียนเอกสารทางวิชาการ ประเภทต่าง ๆ ๒. สามารถแนะนำและให้คำปรึกษา การเขียนเอกสารทางวิชาการแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา ๓. สามารถนำเสนอความรู้ แนวคิด ทฤษฎีด้วยวิธีการที่หลากหลายและเหมาะสมต่อการเรียนรู้
๘. การบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ	๑. หลักการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ๒. อินเทอร์เน็ต ๓. คอมพิวเตอร์ช่วยสอน ๔. ระบบมัลติมีเดียแบบปฏิสัมพันธ์ ๕. สำนักงานอัตโนมัติ	๑. สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการพัฒนาดนและการพัฒนางานได้อย่างเหมาะสม ๒. สามารถให้คำปรึกษา แนะนำการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาแก่สถานศึกษา
๙. คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา	๑. คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ๒. จรรยาบรรณของวิชาชีพทางการศึกษา ๓. การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี	๑. ปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพทางการศึกษา ๒. มีหลักธรรมในการนิเทศและประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี

มาตรฐานการปฏิบัติงาน

๑. ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาการนิเทศการศึกษาเพื่อให้เกิดการพัฒนาวิชาชีพทางการศึกษา

คุณสมบัติเบื้องต้นที่สำคัญประการหนึ่งของศึกษานิเทศก์มืออาชีพ คือ การเข้าร่วมเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ ด้วยการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาวิชาชีพ ได้แก่ การเป็นผู้ร่วมงาน การเป็นผู้จัดงานหรือกิจกรรม รวมทั้งการเป็นผู้เสนอผลงานและเผยแพร่ผลงาน เพื่อให้สมาชิก

ยอมรับและเห็นคุณประโยชน์ของศึกษานิเทศก์ที่มีต่อการพัฒนาองค์กร ตลอดจนการนำองค์กรให้เป็นที่ยอมรับของสังคมโดยรวม

๒. ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมการนิเทศการศึกษาโดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้รับการนิเทศ

ศึกษานิเทศก์มืออาชีพ แสดงความรัก ความเมตตา และความปรารถนาดีต่อผู้รับการนิเทศด้วยการตัดสินใจในการทำงานต่าง ๆ เพื่อผลการพัฒนาที่จะเกิดขึ้นกับผู้รับการนิเทศ ศึกษานิเทศก์ต้องวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมของตนกับผลที่จะเกิดแก่ผู้รับการนิเทศแล้วเลือกเฉพาะกิจกรรมที่จะนำไปสู่ ผลทางบวกเสมอ อีกทั้งระมัดระวังไม่ให้เกิดกิจกรรมที่มีผลทางลบโดยมิได้ตั้งใจเพื่อนำไปสู่ความไว้วางใจ ความศรัทธาของผู้รับการนิเทศที่มีต่อการนิเทศและเห็นประโยชน์ของการนิเทศ

๓. มุ่งมั่นพัฒนาผู้รับการนิเทศให้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมจนเกิดผลต่อการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ

คุณประโยชน์สำคัญของการนิเทศอยู่ที่ผู้รับการนิเทศได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมการพัฒนานจนเป็นผลให้เกิดการพัฒนาเต็มศักยภาพ ศึกษานิเทศก์มืออาชีพต้องกำหนด ปรับเปลี่ยนแนวทางการนิเทศ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาผู้รับการนิเทศอย่างเต็มศักยภาพ โดยศึกษาจุดเด่น จุดด้อยของผู้รับการนิเทศกำหนดจุดที่จะพัฒนา เลือกใช้วิธีที่เหมาะสมกับการพัฒนาด้านนั้น ๆ แล้วใช้เทคนิคการนิเทศให้ผู้รับการนิเทศได้ลงมือปฏิบัติจริง ประเมิน ปรับปรุง ให้ผู้รับการนิเทศรู้ศักยภาพ เลือกแนวทางที่เหมาะสมกับงาน และลงมือปฏิบัติจนเป็นผลให้ศักยภาพของผู้รับการนิเทศและศึกษานิเทศก์เพิ่มพูนพัฒนา ก้าวหน้าอย่างไม่หยุดยั้ง นำไปสู่การเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้

๔. พัฒนาแผนการนิเทศให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง

ศึกษานิเทศก์มืออาชีพวางแผนการนิเทศได้อย่างมียุทธศาสตร์ เหมาะสมกับเงื่อนไข ข้อจำกัดของผู้รับการนิเทศ สอดคล้องกับนโยบาย แนวทางและเป้าหมายของการพัฒนา เมื่อนำไปปฏิบัติจะเกิดผลต่อการพัฒนาอย่างแท้จริง แผนการนิเทศต้องมีกิจกรรมสำคัญที่นำไปสู่ผลของการพัฒนา ความสอดคล้องระหว่างกิจกรรมกับผลงานถือเป็นคุณภาพสำคัญที่นำไปสู่การปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพสูงมีความคุ้มค่าและเกิดผลจริง

๕. พัฒนาและใช้นวัตกรรมการนิเทศการศึกษาจนเกิดผลงานที่มีคุณภาพสูงขึ้นเป็นลำดับ

นวัตกรรมการนิเทศเป็นเครื่องมือสำคัญของศึกษานิเทศก์ในการนำไปสู่ผลงานที่มีคุณภาพสูงขึ้นเป็นลำดับ ศึกษานิเทศก์มืออาชีพต้องมีความรู้ในการนิเทศแนวใหม่ ๆ เลือกและปรับปรุงใช้นวัตกรรมได้หลากหลาย ตรงกับสภาพการณ์ เงื่อนไข ข้อจำกัดของงานและผู้รับการนิเทศจนนำไปสู่ผลได้จริง เพื่อให้ผู้รับการนิเทศใช้ศักยภาพของตนอย่างเต็มที่ มีความภาคภูมิใจในผลงานร่วมกัน และก้าวหน้าพัฒนาอย่างไม่หยุดยั้ง

๖. จัดกิจกรรมการนิเทศการศึกษาโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้รับการนิเทศ

ศึกษานิเทศก์มืออาชีพเลือกและใช้กิจกรรมการนิเทศที่จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นของผู้รับการนิเทศ จนผู้รับการนิเทศมีนิสัยในการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ศึกษานิเทศก์ต้องรู้จักเส้นพัฒนาของผู้รับการนิเทศและเพียรพยายามกระตุ้นยั่วยุท้าทายให้ผู้รับการนิเทศลงมือปฏิบัติกิจกรรมเพื่อการพัฒนา ด้วยความรู้สึกประสบความสำเร็จเป็นระยะๆ โดยพยายามให้ผู้รับการนิเทศมีความรู้สึกเป็นเจ้าของการทำกิจกรรมและการพัฒนาของผู้รับการนิเทศเอง ขั้นตอนในการนิเทศควรเริ่มจาก การริเริ่ม การร่วมพัฒนา และการสนับสนุน ข้อมูลให้กำลังใจให้ผู้รับการนิเทศค้นหาปฏิบัติ ประเมิน และปรับปรุงงานต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง เพื่อให้เกิดค่านิยมและนิสัยในการปฏิบัติ เกิดเป็นการพัฒนางานในภาวะปกติ เป็นบุคลิกภาพถาวรของผู้รับการนิเทศตลอดไป รวมทั้งเกิดความชื่นชมและศรัทธาความสามารถของตน

๗. รายงานผลการนิเทศการศึกษาได้อย่างเป็นระบบ

ศึกษานิเทศก์มืออาชีพสามารถนำเสนอผลงานที่ได้ทำสำเร็จแล้ว ด้วยการรายงานผลที่แสดงถึงการวิเคราะห์อย่างรอบคอบ ซึ่งครอบคลุมการกำหนดงานที่จะนำไปสู่ผลแห่งการพัฒนา การลงมือปฏิบัติจริง และผลที่ปรากฏมีหลักฐานยืนยันชัดเจน การจัดทำรายงานเป็นโอกาสที่จะได้คิดทบทวนถึงงานที่ทำแล้วว่ามีข้อจำกัด ผลดี ผลเสีย ผลกระทบที่มีได้ระวางไว้อย่างไร ถ้าผลงานเป็นผลดีจะชื่นชม ภาคภูมิใจได้ในส่วนใด นำเสนอให้เป็นผู้เกี่ยวข้องต่อผู้อื่นได้อย่างไร ถ้าผลงานยังไม่สมบูรณ์ จะปรับปรุงเพิ่มเติมได้อย่างไร และจะนำประสบการณ์ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ในการทำงานต่อไปอย่างไร คุณประโยชน์ของรายงานที่ดีย่อมนำไปสู่การประเมินตนเอง การชื่นชมความสามารถของผู้ปฏิบัติ การเรียนรู้เกี่ยวกับความสามารถ และศักยภาพของผู้ปฏิบัติที่จะก่อให้เกิดการยอมรับและชื่นชมในความสามารถของตน

๘. ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี

ศึกษานิเทศก์มีภารกิจในการพัฒนาผู้รับการนิเทศโดยการให้คำปรึกษา แนะนำ หรือจัดกิจกรรม เพื่อให้ผู้รับการนิเทศปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมสำคัญตามเงื่อนไขที่ผู้นิเทศเสนอแนะ ดังนั้น ผู้นิเทศต้องประพฤติปฏิบัติให้เป็นที่ประจักษ์เสียก่อน เพื่อให้คำปรึกษา คำแนะนำ หรือกิจกรรมนั้น ๆ มีน้ำหนัก มีความสำคัญน่าเชื่อถือ ผู้นิเทศจำเป็นต้องเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งบุคลิกภาพ การปฏิบัติตน มีคุณธรรม จริยธรรม จะช่วยให้ผู้รับการนิเทศเชื่อถือศรัทธาต่อการนิเทศการศึกษา และปฏิบัติตามด้วยความพึงพอใจ

๙. ร่วมพัฒนางานกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์

ศึกษานิเทศก์มืออาชีพร่วมพัฒนางานกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ เสนอแนวทางปรับปรุงที่ดีกว่าเดิม แนะนำการปฏิบัติที่เป็นผลดีกว่าเดิม ไม่หยุดอยู่เพียงการวิพากษ์วิจารณ์ แต่จะชี้แนะแนวทางแก้ปัญหา ที่นำไปสู่ผลดี เป็นผู้สามารถร่วมคิด ร่วมวางแผน และร่วมปฏิบัติ เพื่อพัฒนางานขององค์กร เพื่อนร่วมวิชาชีพ และชุมชน ด้วยความเต็มใจ เต็มความรู้ความสามารถและคาดหวังผลที่ดีที่สุดที่จะเกิดขึ้น โดยตระหนักถึงความสำคัญ ยอมรับในความรู้ความสามารถและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รวมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้ใช้

ความสามารถของตนอย่างเต็มศักยภาพ ทั้งนี้เพื่อเสริมสร้างบรรยากาศประชาธิปไตยในการทำงาน ที่จะนำไปสู่ผลงานที่ดีที่สุดอยู่เสมอ เป็นที่ยอมรับของผู้บริหารนิเทศและผู้ร่วมงาน จนผู้บริหารนิเทศเกิดศรัทธาต่อการนิเทศ การปรับปรุงงานและการร่วมงานกับผู้อื่น

๑๐. แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา

ความประทับใจของผู้บริหารนิเทศที่มีต่อผู้นิเทศอย่างหนึ่ง คือ ความเป็นผู้รอบรู้ ทันสมัย และทันโลก ศักขานิเทศก์มีอาชีพต้องติดตามการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในโลกทุกด้านจนสามารถสนทนากับผู้อื่นด้วยข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัยและนำข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ไปใช้ในการพัฒนางานและพัฒนาผู้บริหารนิเทศ การตื่นตัว การรับรู้ และการมีข้อมูลสารสนเทศเหล่านี้ นอกจากเป็นประโยชน์ต่องานนิเทศแล้ว ยังนำมาซึ่งการยอมรับและความรู้สึกเชื่อถือของผู้บริหารนิเทศ อันเป็นเงื่อนไขเบื้องต้นที่จะนำไปสู่การพัฒนาที่ลึกซึ้งต่อเนื่องต่อไป

๑๑. เป็นผู้นำและสร้างผู้นำทางวิชาการ

ศักขานิเทศก์มีอาชีพสร้างวัฒนธรรมในการพัฒนางานวิชาการ ด้วยการพุดนำ ปฏิบัตินำ และจัดระบบงานให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมการพัฒนางานวิชาการ โดยการให้รางวัลแก่ผู้บริหารนิเทศที่ปฏิบัติงานสำเร็จแล้ว จนนำไปสู่การพัฒนาตนเอง คิดได้เอง ตัดสินใจได้เอง พัฒนางานได้เองของผู้บริหารนิเทศ ศักขานิเทศก์จึงต้องแสดงออกอย่างชัดเจนและสม่ำเสมอเกี่ยวกับวัฒนธรรมในการพัฒนางานวิชาการด้วยความกระตือรือร้น เพียรพยายามที่จะบริการอย่างเต็มที่ ตามขีดสูงสุดของความสามารถ เพื่อให้ผู้บริหารนิเทศ เกิดความมั่นใจในการปฏิบัติ สามารถเลือกการกระทำที่สอดคล้องกับวัฒนธรรม แสดงออกและชื่นชมได้ด้วยตนเอง ศักขานิเทศก์มีอาชีพจึงต้องสร้างศรัทธาความไว้วางใจและความรู้สึกประสบความสำเร็จให้แก่ผู้บริหารนิเทศแต่ละคนและทุกคนจนเกิดภาพความเป็นผู้นำทางวิชาการ นำไปสู่การเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้อย่างแท้จริง

๑๒. สร้างโอกาสในการพัฒนางานได้ทุกสถานการณ์

การพัฒนาวิชาชีพการนิเทศการศึกษาให้พัฒนาอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับความก้าวหน้าของโลกอย่างไม่หยุดยั้ง ศักขานิเทศก์จำเป็นต้องรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและสามารถจัดการต่อการเปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องสมดุลและเสริมสร้างซึ่งกันและกัน ศักขานิเทศก์มีอาชีพจึงต้องตื่นตัวอยู่เสมอ มองเห็นการเปลี่ยนแปลงอย่างรอบด้าน ทั้งในปัจจุบันและอนาคต กล่าวที่ตัดสินใจดำเนินการเพื่อผลต่อวิชาชีพ การนิเทศ การศึกษาในอนาคต อย่างไรก็ตามการรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงนี้จะเป็นการประกันได้ว่าการพัฒนาวิชาชีพการนิเทศการศึกษาจะปรับเปลี่ยนได้ทันกับการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ส่งผลให้วิชาชีพการนิเทศการศึกษาพัฒนาได้อย่างยั่งยืนผันแปรตามความก้าวหน้าตลอดไป

๒. งานตามขอบข่ายภารกิจ

- ๒.๑ ปฏิบัติหน้าที่ หัวหน้ากลุ่มงานพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและกระบวนการเรียนรู้
- ๒.๒ ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ส่งเสริมและพัฒนาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาและการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- ๒.๓ การจัดทำกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นและเผยแพร่ให้สถานศึกษาในสังกัดนำไปใช้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา
- ๒.๔ การพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์
- ๒.๕ นิเทศ กำกับ ติดตามการพัฒนาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและการจัดกระบวนการเรียนรู้
- ๒.๖ การติดตาม ตรวจสอบคุณภาพสถานศึกษา
- ๒.๗ รับผิดชอบกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ ๑๐
- ๒.๘ รับผิดชอบโครงการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาตามการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑
- ๒.๙ ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

๓. รูปแบบการนิเทศเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

มีขั้นตอนดังนี้

- ขั้นที่ ๑ การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ
- ขั้นที่ ๒ การวางแผนการนิเทศ
- ขั้นที่ ๓ การสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศ
- ขั้นที่ ๔ การปฏิบัติการนิเทศ
- ขั้นที่ ๕ การประเมินผลและรายงานผล

โดยมีรายละเอียดดังนี้

- ขั้นที่ ๑ การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ
 - ๑.๑ ศึกษาและจัดทำข้อมูลสารสนเทศในด้านต่างๆ
 - ๑.๒ วิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการ ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู
 - ๑.๓ จัดลำดับปัญหาและเลือกปัญหาที่มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนา
- ขั้นที่ ๒ การวางแผนการนิเทศ
 - ๒.๑ กำหนดประเด็นการนิเทศตามสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นในการพัฒนา
 - ๒.๒ กำหนดวิธีการนิเทศ โดยการนิเทศแบบกัลยาณมิตร และReflective Coaching
 - ๒.๓ กำหนดปฏิทินการนิเทศ

ขั้นที่ ๓ การสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศ

๓.๑ สร้างสื่อนิเทศ ที่จะช่วยให้การนิเทศมีประสิทธิภาพบรรลุวัตถุประสงค์ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู

๓.๒ สร้างเครื่องมือนิเทศ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู

ขั้นที่ ๔ การปฏิบัติการนิเทศ

๔.๑ ประชุมชี้แจงวัตถุประสงค์การนิเทศ และแนวทางดำเนินการนิเทศ ร่วมกับผู้อำนวยการโรงเรียนและครูผู้รับนิเทศ เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกัน ให้การนิเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๔.๒ ปฏิบัติการนิเทศตามวิธีการ กระบวนการ/ขั้นตอนการนิเทศ และใช้สื่อ เครื่องมือนิเทศตามระยะเวลาที่กำหนด

๔.๓ สะท้อนผลการนิเทศ ดังนี้

๔.๓.๑ สะท้อนผลการนิเทศให้กับครูผู้รับการนิเทศ เพื่อปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

๔.๓.๒ สะท้อนผลการนิเทศให้กับผู้อำนวยการโรงเรียน เพื่อส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของครู

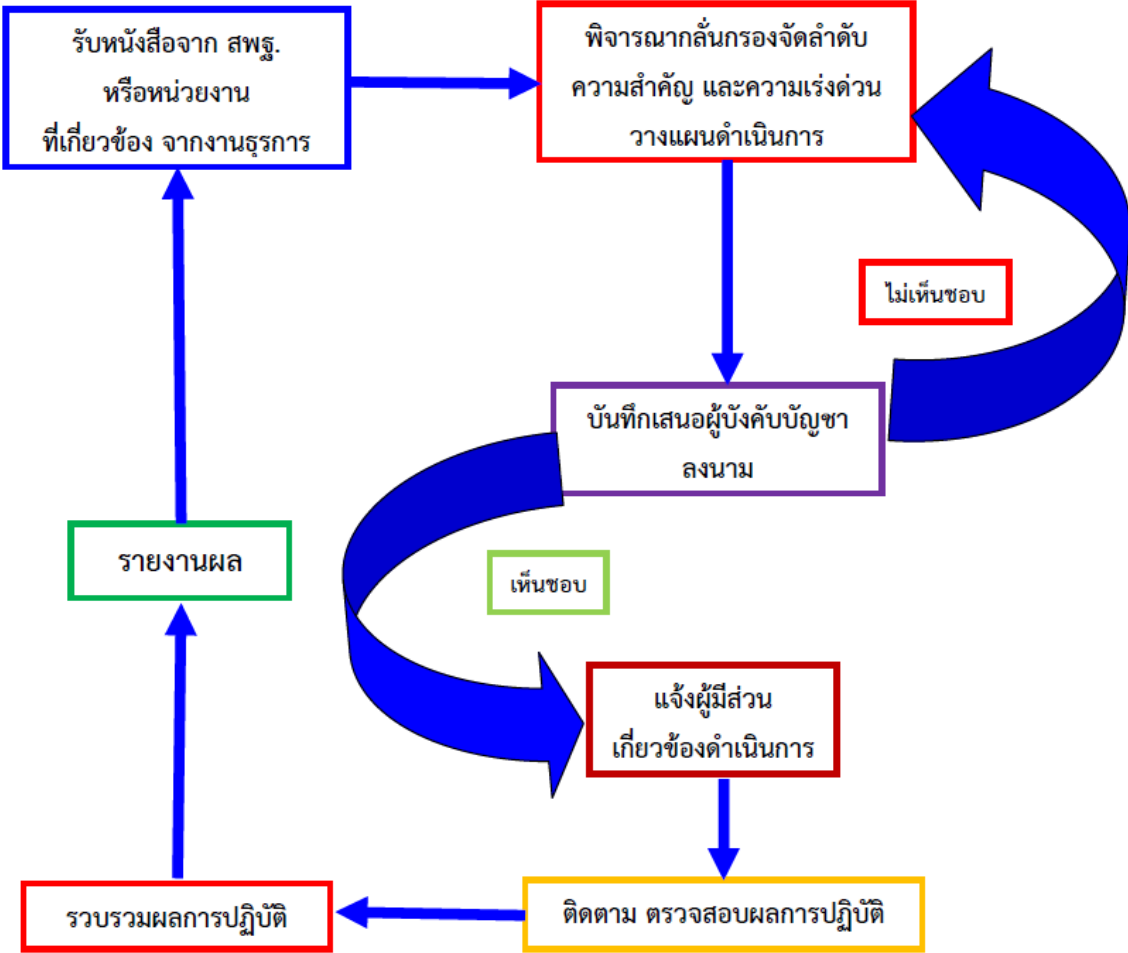
๔.๓.๓ สะท้อนผลการนิเทศในการประชุมศึกษานิเทศก์ เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู

ขั้นที่ ๕ การประเมินและรายงานผล

๕.๑ ประเมินความก้าวหน้าของการดำเนินการนิเทศ โดยประเมินเป็นระยะเพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู

๕.๒ ประเมินผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์การนิเทศ เมื่อเสร็จสิ้นการปฏิบัติการนิเทศตามระยะเวลาที่กำหนด

กระบวนการขั้นตอนการปฏิบัติงาน
ด้านเอกสารและการโต้ตอบเอกสารตามคู่มือการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์

กระบวนการขั้นตอนในการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลในโรงเรียนที่รับผิดชอบ

